

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

THE OGNI

DIS MEGARENSIS SEN-
tentiae Elegiacæ, cum interpretatio-

ne & Scholijs Eliæ

Vineti.

ACCESSIONVNT ET HORVM

Poetarum opera Sententiosæ:

Phocylidis	Rhiani	Joannes	schartius
Pythagoræ	Eratosthenis		
Solonis	Panyasidis		
Tyrtæi	Lini		
Naumachij	Menecratis		
Callimachi	Posidippi		
Mimnermi	Metrodori		
Eueni	Simonidis.		

Rozocesqy Seniorum libellus. ANNO. C1575 XCI M. Januar
Omnia in usum Scholarum collecta, & ad uer-
bum conuersa per IACOBVM
HERTE LIVM
Curiosam.

Adiecta quoq; est omnium versio Latina
carmine à diuersis expressa.)

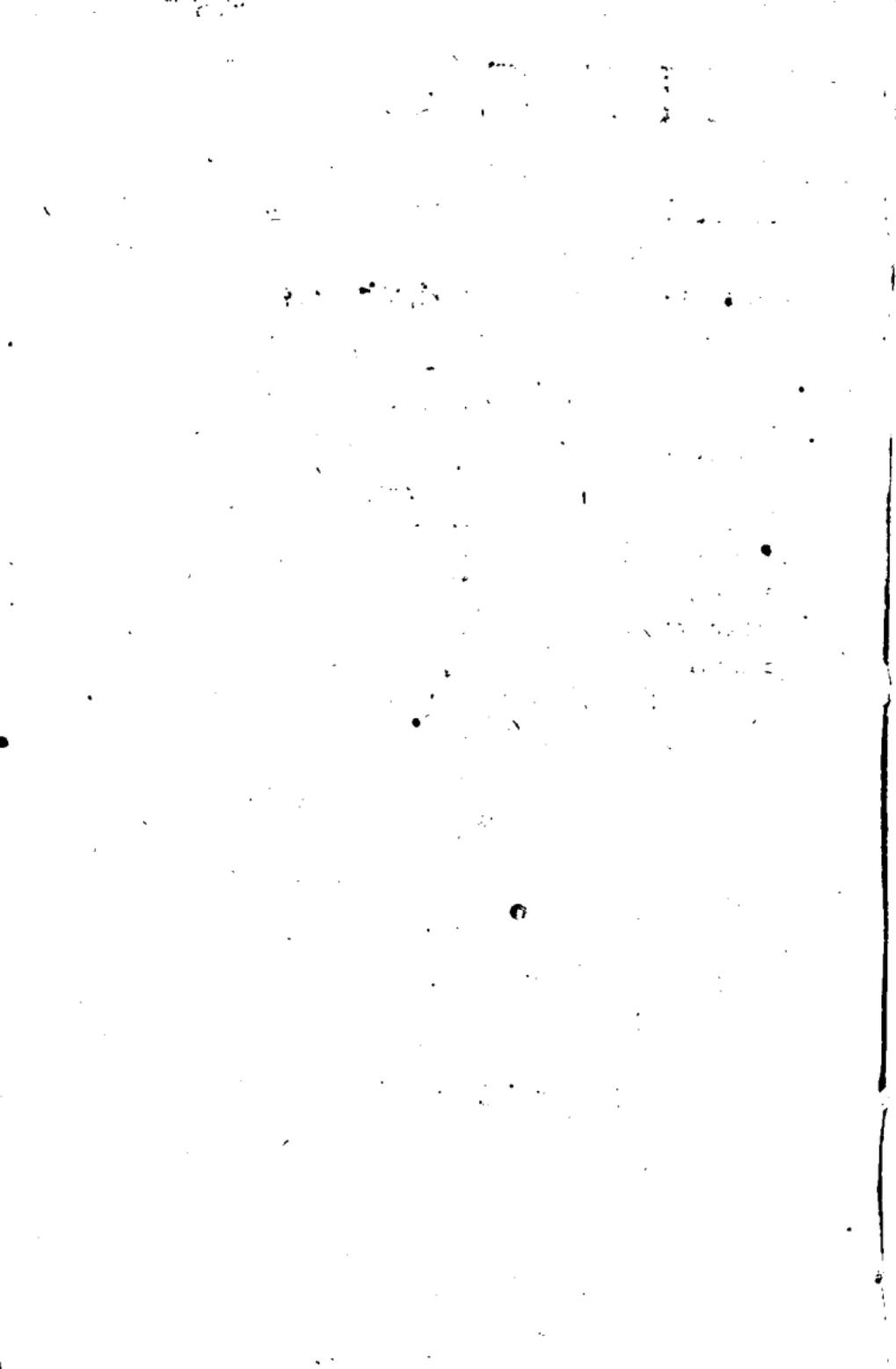
Où της διαπαντός ἵστη αρτίους λαλῶς.

B A S I L E A E.

1572

Opuscula

AMPLISSIMIS, PIEL-
TATE, PRUDENTIA, AC
eruditio ne præstantissimis uiris, D. Coss.
et Senatoribus Reipublicæ s. AL-
VELDENSIS, Dominis ac pa-
tronis suis obseruandis.

S. P. D.

VANDO QVIDEM, uiri am-
plissimi, nihil animis ho-
minum magis inhæret,
quàm id, cui à teneris cō-
suecant: idque quod te-
nerum est, ut ait Seneca,
proximis applicatur: uni-
uersæ hominū societatis permagni inter-
est, ut ab ineuntibus statim annis morta-
les optimis, quæ per totam uitam usui fu-
tura sint, assuescere discant. Quia uero æ-
tatis imbecillitate iuuétus ad malū quàm
ad bonum proclivior, minus considerat
profuturāne an obfutura sint, quæ tra-
ctat: opus est, ut per adultiores, quibus cu-
ta eius qualicunque modo incubit, à
turpibus ad honesta, à uitijs ad uirtutū a-

E P I S T O L A

morem deducatur. Id autem nulla cōmodiore uia, quām per liberalem institutionē, fieri potest. tanta enim eius uis est in utrāq; partem. ut nulla tam bona possit esse natu-
ra, quin illius quasi excolendæ cura inter-
missa, uitiosa reddatur: nulla item tām ma-
la sit, quæ non ad frugem liberali ac fidelī
institutione redigatur. Proinde cū adulta
hominū ætas ad omnia minus docilis tra-
stabilisq; sit, quām rudes illi iuuentutis an-
ni, qui instar ceræ quamlibet impressionē
facile admittunt: tum generosi mores, ut il-
le ait, imbuēdi sunt, cum tener est animus:
tum optimis assuēscendum, eaq; discenda,
quæ nec grādinem, nec uim, nec lōuem i-
psum, ut Plato inquit, extimescāt: quę quo-
que cū naufrago salua enatare, nec à latro-
nibus eripi queant, cum ad quęvis cereum
adhuc est ingenium. Nam postquam annis
iā quasi dirigit animus, partim ægrè, quo-
rum praua cōsuetudine fuimus infecti, de-
discimus: partim, quę nescimus, nō nisi ma-
xima nobis inculcati difficultate possunt.
Quò elegantissima metaphora hac respe-
xisse uidetur Ouidius:

*Quę pr̄abet lata arbor spaciātib⁹ umbras,
Quo posita est primū tempore, uirga fuit.*

Tunc

DEDICATORIA.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,

Nunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hec perita rerum antiquitas considerans,
quæ nihil non egit, ut Republicæ optimè
constitutæ in suo flore permanerent, iuué-
tutem, ceu seminarium totius hominum
cōuersationis, optimis quibusuis non tam
artibus & disciplinis, quam morum uitæ-
que præceptis imbuendam curauit. Non
ignara, & sine literis rudes inertesque, &
cum literis parū utiles fore homines, nisi
honestati uitæ quam primū assuefierent.
Plus enim deficere quam proficere eum,
qui doctrina proficit, & moribus deficit,
præter Aristotelem, quotidiana docet ex-
perientia. Non autem quæuis temerè, &
citra delectum, teneris puerorum animis
obtrudi passa est: sed eos autores, q & pie-
tatem, & præcepta de morum uirtutibus
continerent, proposuit. In quorum au-
torum numero, Poetæ, qui uel mira inge-
nij industria clarorum uirorum egregia fa-
cta in exemplum posteritati descripta reli-
quissent: uel quam breuissimis, maxime-
que illustribus sententijs doctrinam mo-
rum effent complexi, suo quodam iure fa-
cile primas obtinuerunt: unde & nomen

E P I S T O L A

Illorū in maximo cultu, maximaq; ueneratione apud optimos quosuis extitisse non ignoramus. Plato, philosophiæ quidā sol, huiusmodi Poetas non dubitat nunc deorum filios, nunc prophetas appellare. Et tantū abest ut è Repub. sua eiecerit (quod ijs fecisse legitur, qui diuina poeticæ arte ad lasciuiam, turpesque amores abusi erant) ut & ipse testimonijs eorum uetus, & alijs exemplo suo præclarissima ipsorum monumenta euoluendi autor fuerit. Sicut eius rei locuples testis est honestissima creberrimaque apud ipsum Solonis, Tyrtæi, Homeri, Hesiodi, & aliorum melioris notæ mentio. Socratem, qui ipsius Apollinis oraculo sapiens pronunciatus est, Euripide Tragico familiarissimè usum esse, nemo nescit. *μασῶν θεράποντες καὶ αὐτῶν ἀροτῆτες* ab Hesiodo & Pindaro nuncupantur. Strabo autem lib. i. de Situ orbis scriptum reliquit, ueteres τὸν πεύτην ποιητικὸν, ut omnium doctrinārum antiquissimam, philosophiam quādam perhibuisse. Quippe quæ à teneris nos unguiculis ad uiuēdiationes perducat, mores atque affectus edoceat, quæq; gerenda, declinandaque sint, quādam cantus suavitate præcipiat. Ego

D E D I C A T O R I A.

quod magis suam erga huiusmodi *indivisualitas* gratitudinē testatam redderent, iuuenesq; ad bonarum rerum studia, morumq; integritatem excitarent: statuis ac imaginibus eos honestari, poemata ipsorum in publicis Deorum célébritatibus, alijsq; cōuentibus recitari, optimasq; sententias rēplorum foribus, tāquam Deo dignas, imd ab ipsis Numinib. usurpatas, affigi, nec nō aureis preciosissime materijs insculptas ad omnem posteritatem cōseruari curauerūt. Quemadmodum ex Platone, Xenophonte, Pausania, Plutarchō, Athenaeo, alijsque uetustissimis scriptoribus & iā dicta, & alia plura de Poetarū excellentia & utilitate cuius obuia sūt: nec patitur epistolę angustia huc omnia referre. Etsi uero Christi anæ professionis homines, sinceræ Religionis Pietatisq; studium nō ab huiusmodi autoribus, sed ex sacrosanctæ Scripturæ fontibus petere dēpēt & possunt, ut quę folia salutem & æternā beatitudinem per Iesu CHRISTI ueri Dei, ueriq; hominis mentem credentibus paratam esse monstrer, præceptaque ad Christianam uitam utilia copiofissimè præscribat: tamen Poetarum quoque (qualium scripta iuuentuti propo-

E P I S T O L A

pimus) lectionem & usurpatam, & in non
 contemnendo precio habitam, habendam.
 que esse, grauissima sanctissimorum in Ec-
 clesia Dei uirorum exempla & autoritates
 comprobant: quarum paucissimas, ob eos
 qui parum dextrè de Poetis sentiunt, in me-
 dium proferre placuit. D. Paulum, electum
 illud Dei omnipotentis organum, Poeta-
 rum libros euoluuisse, & ut Clemens ait. ad
 sedificationem curamq; aliorum, testimo-
 nijs eorum uti nō erubuisse, Sacrarum lite-
 rarū ueritas testatur. Sic Act. 17. ubi Deum
 esse probat, Aratum uetustissimum poetā
 citat. i Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
 rum consortia fugienda monet, quod pra-
 quis colloquijs boni mores corrumpantur.
 Cretensium mores Tit. i. ex Epimenide ua-
 te Cretensi graphicè depingēs ait: ορντες αἱ
 φοῦσαι, λακαθηρία, γαγρίπες αχρύαι. Gregorius
 Nazanenus, ob excellentiam Theologus
 dictus, scriptis poetarum mirè delectatus
 est, & sacrorū carminū uolumen posterita-
 ti reliquit: quod nō solū priscis tempori-
 bus propositum est pueris, ut Socrates, So-
 zomenus, Orosius & Eutropius scribūt, ue-
 rum etiam hodie à doctissimis uiris in deli-
 cijs habetur. Quid de Iohanne Chrysosto-
 mo

D E D I C A T O R I A.

mo Patriarcha Conſtātinopolitano ſub Ar-
cadio & Honorio Impp. anno Christi 401.
dicam, qui Aristophanis Comœdijs etiam
nocte pro puluino uetus eſt: Quid de Eusta-
thio Theſſaloniceſe, cuius etiam hodie e-
ruditissimi in Homerum, ingeniorum fon-
tem, commentarij extant? Neq; mihi hoc
loco temperare queo, quo minus etiam D.
Basilij Cæſariensis, cui uirtutum splendor
Magni cognomen peperit, uerba adſcribā,
de eorum Poetarum lectione, qui bonorū
hominum dicta facta ue narrarent: quales
præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus,
Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon,
Tyrtæus, & alij. Sic ergo in Admonitione
ad adolescentes, quo pacto ex gentilium
scriptis proficere queant, ait: οὐ πίστεις τοῖς ταρα-
υνοῦσι τὰ παιδάρια, οὐ λογοποιοῖς, οὐ ἡγέτοροῖς, οὐ τῶσιν
αὐθεόποιοις ὄμιλοτέορ, οὐ θον αὐ μέλλη πρὸς τὴν τροφὴν
χῆς εἰπιμέλειαν ὥφελεια τις ἐσεδωκε. οὐ μετ' ὀλίγοις αὶ
Ἐπειδὴ τις σινειότας πρὸς ἀλλήλους τοῖς λόγοις, περ-
γορ αὐ ἕμερ αὐτῷρη γνῶσις γενέσιτο· εἰ δὲ μὴ, αὐλάκ τό-
γε παράλληλη θείτας παταμαθεῖρ τὸ δικτύον
μηρὸν εἰς βεβαιώσιρ τὸ βελτίονος. Hoc eſt: Poetis
& oratorib. omnib. hominib. utendū, unde
futura ſit aliqua utilitas, quę ad animę faci-
at edificationē. Et paulo pōd̄t: Etsi noſtrorū

E P I S T O L A

sermonū atq; gentilium ulla est conuenientia , nobis illorum ualde conferet noticia: sin minus, eos saltem simili conferēdo differentiam discere licebit,cum ad melioris optionem atq; delectum non parum cōparatio ualeat,& inferiora sēpe collata sint potioribus ornamento . Nec ab his dissentit Philo sapientissimus, dum libro de Agricultuta, de puerorū studijs in hūc modum differit : φυτάνω ἐπὶ ταῖς μηνὶς καὶ μήνις παῖδες οὐχαράσσουμενατα, ὡρὰ ὁ λαρηπός. αὐτὸς τίθεινται, ἔτι ἐπὶ ταῦτα, οὐ τῷ γράφοντι λίκι απάγεινώσαιει σύγχοχος ἐπιτίθεσσις, οὐ τὴ παρὰ σοφοῖς, ποικιλοῖς ἀναγνῶσθαις ὅρθυνε, γερμετέμι, λικὰ οὐ πορείταις ρήτορεις λόγῳ μελέτην, λικὰ οὐ σύμπασσα τὰς ἐγκυκλίας παραδίδεις μετοικῆς . Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primū in puerilis ætatis animas, surculos, quorū fructus ipsas enutriat. Sunt autem hi, scribendi legendique certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoriæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum autoritate & lectione paucis attigisse, non planè intrat, τῶν εἰλιῶν, sufficiat. Haud enim patē humeris suscipere m prouinciam, si ex singulis Christianis

D E D I C A T O R I A.

stianis scriptoribus (ut de gentilium my-
riadibus taceam) poetarum & laudes col-
ligere, & oforum calumnijs occurrere co-
narer. Ego itaque tantorum uirorum iu-
dicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius
informandæ mihi quoque cura incumbit,
hac in parte, quod ad optimorum poetarū
studium attinet, labore quidem duro, ani-
mo uero non ægro consulere studeo, cum
hanc meam esse Spartam non ignorem.
Mirificè enim peritæ rerum antiquitatis,
quæ, ut Plato uult, *πρέτιων ἀμα καὶ γεντοφα*
θεῶν τύχητο, exemplum sequi, & quantum
par est, alij ad idem faciendum autor es-
se placet. Hac de causa, cum labores no-
stros, quos in Comicorum L. scriptis ab in-
teritu uindicandis exhaustimus, bonarum
literarum studiosis non ingratos animad-
uerterem: facile, nunquam satis laudati ui-
ri D. Ioannis Oporini, Compatriis ac amici
mei obseruādis. cōsilio acquieui, quo me,
uthorū quoq; poetarum, quos hic damus,
scripta collecta iuuentutis studijs commu-
nicare, incitauit. Theognide ergo γνωμικω-
τάτῳ, cū uersione & doctissimis ELIAE VI-
NETI Annotationibus, ex arbitrio D. Typo-
graphi, præmisso, reliquorum autorū om-
nium

E P I S T O L A

nium scripta ex diuersis hinc inde autorib.
congesimus, cœgesta fideliter interpreta
ti sumus, & ad puerorum captū quām pro
ximè accommodauimus. Nec iuuenilibus
ingenijs inutilem hanc nostram operā fo
re speramus. Castissima enim saluberrima
que de moribus præcepta proponit, quæ
usum non poenitendū in omnes uitę huius
partes, si recte percipiatur, sint allatura. Prę
terea Græcæ linguæ (quæ comptissima est
in his autoribus) cum Latina collatio, non
parum emolumēti ad uberiorē eruditio
nis thesaurū comparandū adferet: ijs præ
fertim, qui aliàs uiua magistri uoce destitu
ti, ipsi sibi præceptores esse in Græca litera
tura cogūtur: ut plures cōmoditates, quas
præter iuniores etiam adulti hinc haurire
possunt, sciens præteream. Non parum ta
men doctissima Stobæi interpretatio, un
de non paucas sententias transcripsimus,
nos iuuit. Versionem Latino carmine, sui
cuique interpretis nōmine præfixo, ne a
lienis nos ornare plumis uideremur, sub
iecimus, ut Græcæ elegantiæ cum Latina
melius perspiceretur conuenientia, ab ijs
qui iam absque cortice in Græco studio na
tare queunt. Nondum carmine redditæ,

pro

D E D I C A T O R I A.

pro nostra tenuitate pedibus astrinximus,
ita ut quām proximē Græca sententia ex-
primeretur. Alicubi lectionis uarietas
margini est aspersa. His omnibus eiusdem,
si non carminis, tamen argumenti libellus
Seniorum insertus est, ut quām absolu-
tissimam de moribus, totaqué uita lauda-
biler instituenda doctrinam, optimorum
hoc Poetarum Opus teneris puerorū ani-
mis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri am-
plissimi, uobis inscribere, librumque Scho-
læ uestræ consecrare, maximè necessarium
duxi: tum, ut sub amplissimi nominis ue-
stri patrocinio (quod quām eximum er-
ga bonarum artium cultores semper exti-
terit, manifestius est quām ut nostro præ-
conio indigeat) tutus à maleuolorum, quo-
rum plena sunt omnia, morsibus in com-
munem iuuentutis usum prodiret: tum in
primis, ut grati tandem animi indicium,
licet exiguum, exhiberem pro innumeris
Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum
enim puerilium studiorum partem non
postremam Scholæ uestræ celeberrimè
constitutæ, sub optimis præceptoribus
M. C H R I S T O P H O R O Hoffmanno.

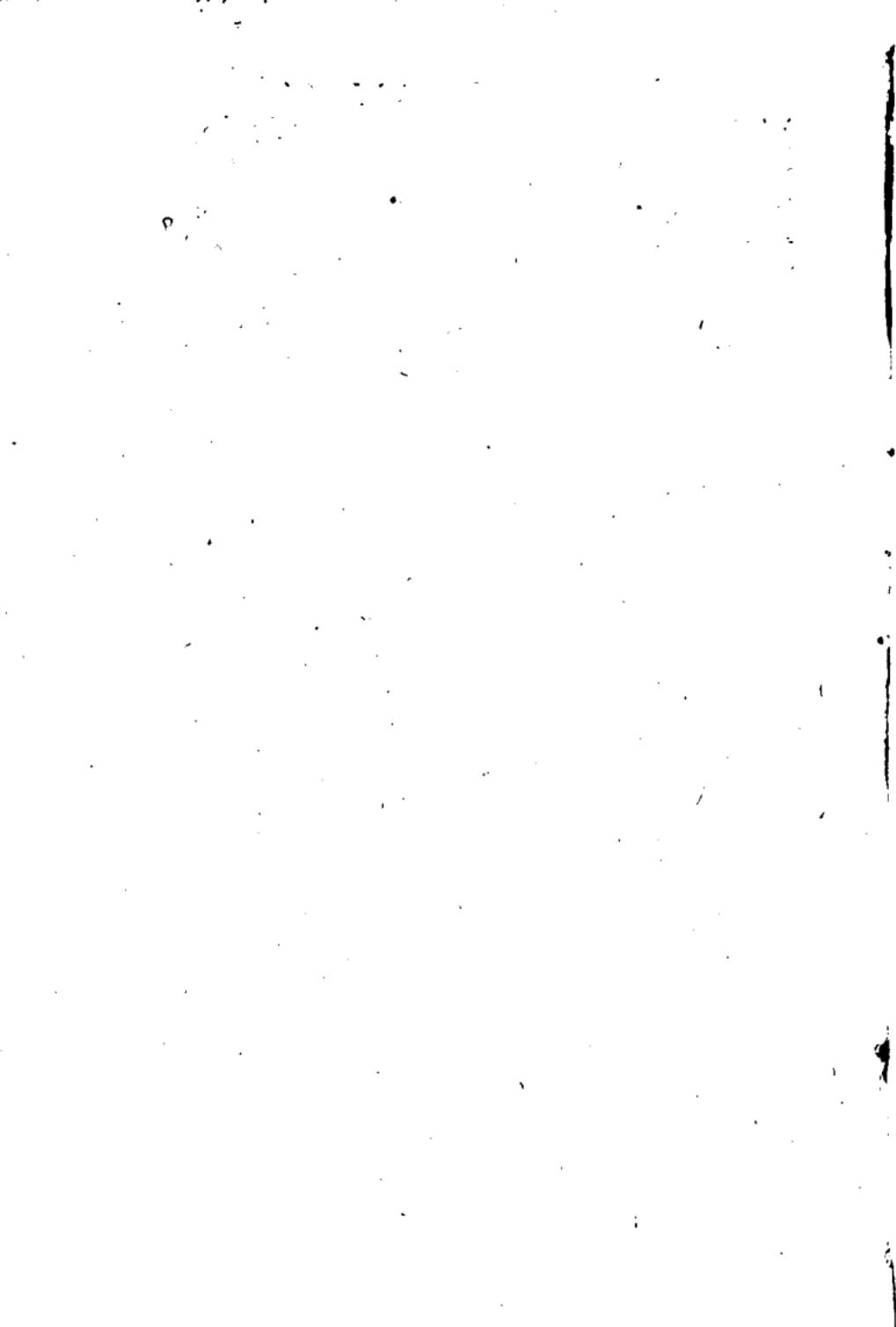
&

E P I S T O L A

& IOANNE Tumlero (D. CASPARE A-
quila primariam Ecclesiæ curam gerente)
feram acceptam: gratitudinis officium ui-
debaturrequirere,tam pro his , quām pro
alijs ciuium uestrorum in me meritis, char-
taceo hoc munusculo,cum aliud nō esset,
testatum omnibus reddere,memoriam hu-
manitatis uestre nondum apud me senuis-
se: si forte alij meo exemplo excitati,meliò
ra , nominiq̄ue uestro amplissimo magis
conuenientia darent,& tandem ἀχαριγίας
turpissimum crimē à Christiano cōetu exū-
lare inciperet. Etsi uero per se satis exiguū
est munusculum hoc, nec dignum quod
cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro
uestro fauore erga liberalia studia & iuuē-
tutis honestam institutionem,offerentis a-
nimum respexeritis,nō minus gratum cō-
fido futurū,quām si uel Colophonium au-
rūm à me P. V. oblatum esset. Quæ spes
ne me fallat,per eam,qua omnes φιλομάθεσσι
prosequi soletis,benevolentiam etiam at-
que etiā oro. Deus opt.maximus,æternus
Pater Domini nostri IESU CHRISTI, P.V.
cōsilia & actiones ad sui nominis gloriam,
& Ecclesiæ, Scholæque communem salu-
tem dirigat,uosque omnes in sui agnitio-
ne

D E D I C A T O R I A:
ne uera conseruet,Amen.Basileę, ex Ludo
literario ad D.Petrū, 8.Calend.Febr.Quo
die, ut quidam uolunt, ante annos 1527.
Paulus Tarsensis ad pœnitentiam reuoca-
tus diuinitus, hostili in Christianos animo
deposito, CHRISTI dogmata amplexus
est: quemadmodum Lucas Act.
9.scripsit.

P. V.
deditissimus,
Iacobus Hertelius
Curiensis.

ELIAS VINETVS

Santo Lectori.

VM ocij plurimum anno su-
periore apud Franciscū San-
gelasium Engulismensis Ec-
clesiæ Decanum, uirum cùm
generis splendore, tum inge-
nij dexteritate apprimè nobilem, nactus
fuissem: id totum, quantum per aduersam
uioletudinem licuit, in iucundissima Græ-
corum poetarum lectione à me cōtritum
est. qua quidem in re consilium eorum lu-
bens secutus sum, qui antiquos scriptores
eo legendos ordine censem, quo & uixe-
runt, & scripserunt: quod recentiores à ue-
tustoribus semper habeat quidpiā, quod
non facile intelligas, nisi prius illos dili-
genter legeris. Perleatis igitur, quorū fuit
copia, uetustissimis quibusque, cuiusmo-
di sunt Homerus & Hesiodus, Theogni-
dem tandem in manus sumpsi: cuius sen-
tentias licet graues esse nō dubitarem, ed
tamen intellectu mihi faciles fore speri-
bam, quod crederē nihil esse illic quod à
posterioribus, quos aliquando legeram,
non fuisset luculentius tractatum. Verū
buixdum

ELIAE VINETI

uixdum è portu solueram, cum tot subito
emergunt scopuli, tot statim obortè nubes,
cœlumque diemq; eripiunt oculis, ut à pro-
posito facile his deterritus fuisset, nisi cu-
pido huius confiendi æquoris me plane
obstinata iā inde cepisset, ex quo primùm
à preceptoribus meis, Aristotelis aliorumq;
ueterum scripta prælegi mihi cœpta fuerat,
quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissi-
mis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus
animo certum esset, quæ ad tam difficilem
periculosa mque rem confiendam condu-
cere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui,
cuiusmodi sunt cum uariorum codicum,
Iocorumque ex eodem autore ab alijs scri-
ptoribus citatorum diligens collatio: tum
lyncherum & acte amicorum meorum, uiro-
rum doctorum, unā cum meo, iudicium:in-
ter quos Petrus Panætius & Iacobus Gu-
pylus, facile principes, qua quidem diligen-
tia abscisis, abiectis, transpositis multis, effe-
ctum tandem est, ut instituto satisfecerim
meo, perlegerim bonum poetam, eorumq;
quæ in eo corrupta erant, bonam magnani-
que partem obiter castigauerim. Cæterum
cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Ti-
letano

E P I S T O L A

Etano, typographo diligentissimo, rem pa-
 tefeci, cum in eius bibliopolium, quarendi
 ex eo exemplaris gratia aliquando me con-
 tulisse: quam ubi intellexisset, rogauit ne
 hementer, ut si quid haberem in eum auto-
 rem, quem esset breui excusurus, com-
 nicarem: me sibi, studiosisq; omnibus ge-
 tum facturum. Id autem per facilè impetta-
 uit ille, quando in eunte hac æstate huc uen-
 ni, candide lector: cui in tuam gratiam pu-
 blicandum tradidi, quicquid fuit nostri in
 Theognidem laboris. quem autorem utinam
 tam totum restituere omnino potuisse,
 quam cupiebam. Is enim tam depravatus
 fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligen-
 tia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet
 vigilijs id praestare potuerim: que te in cau-
 sa est, ut in Latinum sermonem à me cōquer-
 sum non habueris. Qod reliquum igitur
 hic desiderabitur, id ab alio interim dū fœl-
 clus expectabis, nostro hoc labore: quantum
 luscunq; est, fruariis, eumq; bohi consu-
 las uelim. Vale, Lutetiæ. Ca-
 lendas Sextil. 1543.

THEO-

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

TYR TAE I
EX TYR TAE O, DE VIR
tute bellica.

AVDACIAS LAYS.

Non memorādus mihi uir, nec in precio habēdus
Seu uirtutis pedū seu gratia lucta: (uidetur;
Neq; si Cyclopum habeat magnitudinem ex robur,
Et currendo uincat Thracium Aquilonem:
Et forma sit uel ipso Tithono prestantior,
Et locupletior quam aut Midas aut Cimyras reges.
Neq; si Tantalidem Pclopem regno uincat,
Linguamq; Astrasti suauissimam habeat.
Neq; si gloriā omnē prēter bellicā fortitudinē habeat.
Non enim uir bonus est in bello,
Si non sustineat cedem uidere cruentam,
Et propius hostem stare cupiat.
Hec uirtus est, hoc optimum inter homines præmium,
Et maximē decorat uirum iuuenem, à quo geritur.
Commune hoc bonum est ciuitati, & uniuerso populo,
Si quis uir progressus inter pugnantes in prima acie
Cōstater turpisq; fugae proſsus obliuiscatur, (maneat,
Vitam ex animum patientem obijciens periculo.
Animetq; ad mortem obeuntem proximū uirum astas;
Hic uir bonus est in bello.
Statim uero hostium in fugas uertit phalanges
Asperas, suaq; industria praelij fluctus regit.
Ipse aut in prima acie prostratus charā amittit uitam,

Ciuitas

ΕΚ ΤΩΝ ΤΥΡΤΑΙΟΥ,
τοις πλευρικησ αρετησ.

ΕΡΑΙΝΟΣ ΤΟΛΜΗΣ.

Oυτ' αὐτοκαίμανος, οὐτ' εὐλόγω αὐδρα τιθέναι,
εἴτε ποδῶν αρέτη, εἴτε παλαιομοσιώνες.
οὐδὲ εἰ λικλώπωρ μηδὲ ἔχει μέγεθός τε βίλω τε,
νηπών ἢ θέωρ θρηνούρος βορέων.
οὐδὲ εἰ τιθωνοῖ φυτὲν χαρέσσορος εἴη,
πλευτοίς ἢ μίσεω καὶ λινύραο πλέοντες
οὐδὲ εἰ ταυταλίδεια πέλοπος βασιλόντορος εἴη,
γλωσσαν δὲ αἰδρέστη μελιχόγυρησ ὄχοι.
οὐδὲ εἰ πάσσαν ἔχοι μόξαν, πλὴν θύειλος αλλοῖς.
οὐδὲ αὐτὸρ ἀγαθὸς γίγνεται σὺ πολέμω,
εἰ μὴ τετλάσια μηδὲν οὔτην φόνον αἰματόσυτα,
μοιάσην δὲ οὐρέγοιτε ἐγγύθει ιτάμπονος.
οὐδὲ αρέτη, τόση φεβλον οὐδὲθρώπολοι μέρησον,
λιάντισθον τε φορέμη γίγνεται αὐδρίνεψ.
Ειπώρ δὲ εἰδαὶν τέτο πόληι τε παντί τε δέμω,
αἴσιες αὐτὸρ αιαβᾶς σὺ προμάχοισι μείη
πωλειμέως, αἰχράς ἢ φυγῆς ἐπιπάγχυ λάθεται,
φυχὴν διὰ δικιὸν τλέμοκα παρθέμενος.
Θαρσοῦν ἡ πεισθή τοι πλησίον αὐδρα παρεγείει
οὗτος αὐτὸρ ἀγαθὸς γίγνεται σὺ πολέμω.
αὐτακ ἡ μυσμηνίαν αὐδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
τριχέας, αποδῆ τ' ἔχειτε λιγμα μάχης.
αὐτὸς δὲ σὺ προμάχοισι πεισθή φίλου πλεον δικιὸν

τατικόν
βάτον

αργον

Ciuitatem, et populos, et patrem honestans:
 Multis per pectus et scutum rotundum uulneribus,
 Et per thoracem ab anteriore parte fauciatus.
 Hunc uero lugent pariter iuuenes, senesque, et tur.
 Et graui desiderio tota ciuitas funus ipsius prosequi
 Huius sepulchrū, et liberi inter homines preclarū sunt,
 Itemque nepotes, et omne posteriorum genus.
 Nunquam eius bona gloria interit, neque nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentemque, et pugnātem,
 Pro patria et liberis uehemens Mars peremerit.
 Quod si effugerit sorte mortis longū inducētis sopore,
 Et uictoria potitus splendidā gloriā pugnae auferat;
 Ipsū ex aequo omnes iuuenesque, senesque, colunt,
 Multisque iucundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter ciues praeceillit, neque quis illum
 Ledere, nec irreuerenter nec iniuste cupit.
 Omnesque in sedibus iuuenes simul et aequales
 Loca cedunt ei, quique maiores natū sunt.
 Huius igitur uirtutis ad summū peruenire, nunc aliquis
 Nitatur animo, non remittens bellum.
 Eiusdem: alias Callini.
 Quāndiu torpetis: quando strenuā habebitis animam
 O iuuenes: an non ueremini uicinos,
 Ob tantam ignauiam? In pace autem uobis uidemini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quis scutum aliquis arte in prelio hosti obtendat:

Et

ἔγντε οὐκ λαὸς οὐκ ὥπατέρ συνιλέσσετο
τολλαὶ διεῖ πόρνοιο οὐκ ἀσίδος ὁμφαλούσκη,
οὐκ οὐδὲ θώρικος πρόσθιν ἐλευθαρικός.
τὸν δὲ ὄλοφύρωται μεν ὅμως νέοι, μὲν γέροντες,
αργυράλεψ ἢ τόθῳ πᾶσαι οἰνηδοὶ τόλις.
οὐκτύμβος, οὐκ πῶλες εἰνθρώποις αἴρονται,
οὐκ πάσιν πῶλοις, καὶ γενός ἐξοπίσω.
οὐδέ ποτε οὐλέος ἐθλὸν ἀπόλλυται, οὐδὲ ὄνομ' αὐτῷ,
αλλὰ ὑπὸ γῆς πόρος ἐὼργίγνεται αἴθανατος,
ὅμι τινὶ αὐτεσύνοντα, μενοντά τε, μαρνάμενόμεν τε
γῆς πέρι οὐκ πάσιν θύρος Αρης οὐλέσῃ.
αἱ δὲ φύγοι μεγάνηρι ταυτηγέος θανάτοιο,
τικάσσουσαν αἰχμῆς αὐγλαὸν εὐχος ἔλοι,
ταῦτες μὲν τιμῶσιν ὅμως νέοι, μὲν ταλαιποί,
τολλαὶ δὲ τόρπναὶ παθὼν δράχται εἰς αἰσθήσιν.
γηράσκων δὲ αἴσιοι μεταπρέπει, ψόλει τις αὐτὸν
βλάπτειν, στρατός ὅτε λίκης ἐθέλει.
ταῦτες δὲ εἰνθρώποις μενονταί τοιούτοις.
τάντας νῦν τις αὐτῷ αρέτης εἰς ἄνηρον ἴκεδον
παράδω, θυμὸν μὴ μεθεῖσι πολέμιο.

τῷ αὐτῷ, ή Καλλίν.

μέχρις τούτην πατάκειδε: οὐτότε ἀλκιμορ ἐξετε θυμὸν,
ιό νέοις; οὐδὲ αἰσθήσις αἱματικῆνοντας,
ἀλλε λίκης μεθεῖστες: εἰνθήντης δοκεῖτε
καθημε, αὐταρ πόλεμος γαῖαν ἀπικοσαν ἔχει.
* εἰνθή τις ασίδος θέσθια οὐλαντιβίως τολεμίζων.

οὐκ

* Hunc ho
xametrum
D. Camera
rius de suo
supplevit.

Et aliquis moriens ultimò iaculum emittat.

Honorē enim est ex ornamento uiro pugnare

Pro patria ex liberis ex tenera uxore

Aduersus hostes. Mors autem aderit, quandocumq;

Parce destinauerint. Sed age quispiam rectā pergal

Extehso in altum gladio, ex sub scuto forte pectus

Foueat, cum primū incipit committi pugna.

Non enim mortem effugere fatale est

Virū, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.

Sæpe quis elapsus è pugna sonituq; telorum

Euadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.

Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:

Illū uero magnus et prauus deflet si qd passus fuerit

Vniuersus enim populus uirum fortē desiderat

Defunctum, uiuentem uero instar semidei colit.

Nam corā intuentur illum uelut turtim:

Quippe solus multorum æquat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus inuictum estis:

Confidite, nondum lous facies auersa est à nobis.

Nec hominum turbam formidetis, aut metuatis;

Quin rectā quisq; hostibus scutum obuertat

Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,

Sed solis splendori gratum subiturus fatum.

Nostris enim quām grauia sint Martis luctuosi opera;

Nostris etiam impetum permolesti belli.

Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis;

Iuue-

ἴαν τις ἀποθήσκωρ ὑγεῖαν ἀποτισάτω.
 τιμῆσι τε γαῖρ ἐγένεται σύλλαβον αὐτοὶ μάχεσθαι
 γῆς τέρα, οὐδὲ ποίησιν, λειχεῖσις τ' αἰλόχα
 Αυστρονέσιμ. Θανάτος δέ ποτε ἔσειται, ὅπκότε θίνει αἱ
 μοῖραι ἐπικλάσσονται. οὐλάστη τις ίθὺς ἵτω,
 σύχος αὐταχόμενος, οὐδὲν τοπίος ἀλλιμορ οὐτοφ
 ἔλος τοπεῖστορ μηγυνικόνθα τολέμει.
 ὃ γαῖρ πώς θαίτερον γε φυγαῖμ εἰμαρμούορ ἐγίρ
 αὐτοὶ, ἃδι εἰ προγόνων ἡ γούσος αἰθανάτωρ,
 πολλάκις θλιπτήτα φυγῶμεν οὐδὲ πομ αἰκόντωρ
 ὄρχεται, σὺ δὲ σίκη μοῖρα ίνχον θανάτου.
 αλλ' οὐ μὴν τοπέμπτες δίμω φίλος, ὃδε τοθενὸς
 τὸρ δὲ ὀλύγος τρυπάχει, οὐδὲ μέγας, οὐδὲ τι πολέμη,
 λαζαρέοντες ζεῦμπαντι πόθος ιρατορόφρονος αὐτοὶ
 θνήσιοντος, ζώωμεν δὲξιος ήμιθέωμ.
 πατέρ γαῖρ μην πάνταρ εὐ οὐρανούροφρονος οὐρανοῖς,
 ἔρθεται γε πολλῶν δεξιας μένος ἐσώμενος.

τοῦ αὐτοῦ.

αλλ' Ἡρακλῆς γε αὐτικτορ γούσος ἐγένεται
 θαρσεῖται, τὸ πω βούς αὐχούσα λοξόρ ἔχει.
 μποτι αὐτοῖς τοπεῖσιν δειπάνεται, μποτε φοβεῖσθαι,
 ίθὺς δὲ εἰ προμάχος αἴσιοις αὐτῷ ἔχεται,
 ὁχθραὶ μὲν ψυχὴν θέμαρος, θανάτοις ἢ μελαίνας
 αὐγαῖσιμον ίππρας ηελίοιο φίλας.
 Ιτι γε ὁστε αὔριας πολυνομαρέντας δρύγον αὔξισθαι,
 οὐδὲ οὐρανὸν οἰδάντες αὔριαλέντας πολέμει.
 οὐδὲ μετά φυγόντωρ τε διωκόντωρ τ' ἔγειθεσται,

οὐδὲνται

Iuuenes utruncq; satis experti estis.
 Nam ex illis qui audent una persistentes
 Cominus in hostes aduersos impetum facere,
 Perpauci occidunt, retroq; seruant populum:
 Timidorum autem uirorum omnis perit uirtus.
 Vix autem aliquis uerbis explicare possit,
 Quanta incurrat mala uir qui se turpiter dederit,
 Ignominiosum namq; est tergum sauciare.
 Viri fugientis in aduerso prælio.
 Turpe quoq; est cadauer in pulucre prostratum,
 Aq; tergo hastæ cuspide vulneratum.
 Sed progressus quispiam maneat firmus utroq; pede
 Terræ infixo, labia dentibus premordens:
 Femora & tibias inferne, nec non pectus humerosq;
 Lati clypei umbone contegens.
 Dextra uero manu ualidam hastam torqueat,
 Terribilemq; in capite cristam excutiat.
 Fortia aggrediens facta discat bellare,
 Nec à telis procul absit clypeum gerens.
 Sed congregiens quispiam, cominus longa hasta
 Vel gladio percussurus, socium sibi accipiat:
 Pedem pedi iungens, clypeumq; clypeo admouens,
 Nec non cristam cristæ, galeamq; aptans galeæ,
 Pectori q; obuerso pectore contra hostem pugnet,
 Vel gladij capulo, uel hasta prælonga arrepta.
 Vos autem leuis armaturæ milites sub scutis aliunde alij
 Trepidantes, grandibus pugnate lapidibus,

Hastasq;

ῶνεος, ἀμφοτέρων δὲ εἰς λύρον μῆλάσσατε.
δι μὲν γαρ τολμῶσι παρὰ αὐλάλοισι μείοντες,
ἐσ τὸν τοχεῖδιν λαὶ προμάχος ισθεῖ,
παιρότοροι θυητούσι, σάρτοι ἢ λακόν ὅπιοσι.

τρεσαντών δὲ αὐλέρων πᾶσιν ἀπόλωλ ἀρετή,
διδὲ εἰς δὲ αὖ ποτε ταῦτα λέγων αὐνοεῖν ἐπαγα,
δοσι, αὐτὸχθον τάθη, γίγνεται αὐλεὶ λακά.
ἀργαλέου γαρ ἄπιθε μετάφρενόν εἴτι πλάγαι
αὐλέρος φύγοντος οἷνιν σὺ πολέμω.
αὐχρός δὲ ἐστὶ νένυς λατανέμενος σὺ λιονίησι
νητορούπις διχοῦ μηδέτω ποσίν αμφοτέροισι
τηνεχθεὶς ἐπὶ γῆς χαῖλος διδύσι πλάκων
ιπρός τε λινύματα τε λιάτω, λαὶ σφράγια λαὶ ὄματα
αὐσίδος σύρεις γαστὴρ λαλυψάμενος.

λεξιτορῇ δὲ σὺ χειρὶ τινασέτω ὅβειμον ἔγχος,
λινέτω ἢ λόφον πλενόμενον ὑπὲρ λεφαλῆς.

ἔρδων δὲ ὅβειμα δρύας αἰδικοπέδων πολεμίζειν
μηδὲ ἕκτος βελέων ἐσάρτω αὐσίδος ἔχων.

αὐλάτης ἐγγὺς ιώμ, αὐτοχθεὶδὲρ ἔγχει μακρῷ
π. ἔιφειτάξων οἰσιον αὐνόδῃ ἐλέτω. (σαε,

λαὶ πόδεστας ταφρὶ θεῖς, καὶ ἐπὶ αὐσίδος αὐσίδος δρέι-
σὺ δὲ λόφον τε λόφῳ, λαὶ λινέλιν λινέη,

λαὶ σφροντοσφροντα πεπαλημένος αὐλεὶ μαχέσθω,
καὶ ξίφεος λιώπιν, καὶ οὖρυ μάκρῳ ἐλώμ.

ὑμεῖς δὲ ὡς γυμνῆτες ὑπὲρ αὐσίδος, αὐλοθεῖν αὐλος
πτώσοντες, μεγάλοις βάλλετε χρυαδίοις,

Hastasq; laues contorquete in hostes,
Vestram prope armaturam permanentes.

Eiusdem:

Præclarum est, in prima acie si occidat
 Vir bonus, pro patria sua pugnans.
At qui urbe sua pinguibusq; aruis relictis
 Mendicare cogitur, omnium est miserrimus.
Cum chara matre uagans, et sene parente,
 Cumq; paruulis filijs, et adolescentula uxore.
Inuisus namq; erit ad quoscunq; peruererit,
 Indigentia uictus et odiosa paupertate.
Genus suum infamat, et formam decoram turpat;
 Omnis generis anxietas, et mala cum sequuntur.
Tandem sic errantem hominem nulla (decori) cura
 Afficit, nec pudor ullus in posterum est ei.
At nos animo forti pro terra hac pugnemus, et pro libe-
 Moriamur, ne quaquam uite parcentes. (ris)

O iuuenes, arcte inuicem iuncti pugnate,
 Necq; turpis frige, aut timoris initium facite.
Sed magnum fortemq; concipite animo impetum:
 Nec pugnantes aduersus hostes uite ratione habete.
Veteranis autem, quorum genua non amplius sunt agi-
 Grandæuis relictis ne fugite. (lia.)
Turpe enim est, si in prima acie prostratus
 Iaceat ante iuuenes uir senior,
Candidum iam habens caput, barbamq; canam,
 Animam efflans fortem in puluere,

Crucis

Δέρασι τε ξεσούσιν αἴνουτίζοντες ἐς αὐτὸς;
ταῖς τανοπλίαις πλησίον ισάμενοι.

ΤΓ ΑΥΤΩΣ.

Πεθράμεναι γαρ οὐαλόν ἐπὶ προμάχοισι πεσόνται
αὖθις αὔγασθον, τοῦτο δὲ πατέσθι μαρνάμενοι.
τὸν δὲ αὐτὸς προλιπόντας πόλιν οὐανας σύρεται
πλωχέναι, ταῦταν δέ τοι μηδέτατον.

Πλαζόμενοι σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατεῖ γοργοντι,
ταῦτα τε σὺν μητροῖς, λυειδίη τὸ αἰλόχῳ.

Θήβεσσι εἰς γαρ τοῖσι μετέσεταις λεγούσται,
χρημασιών τὸ ἄκαρπον οὐανίην περιέχει.

Αὐχεῖτε γούνος, λεπτὸς δὲ αὐγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
ταῦτα δὲ αἴθυναί οὐανικότης ἔπειται.

Εἴθι δὲ ταῖς αὖθιστοις αἴλωμασύνησι θέμεται
γίγνεται, δέ τοι αὐθιστὸς εἰς ὀπίσω τελέθει.

Θυμῷ γῆς πέσεται πόσθι μαχάμεθα, οὐανὶ περὶ παίδων
θυμόνιων, τούτην μαχέσθε ταφέ αἴλλοισι μενοντες,

μηδὲ φυγῆς αὐχρέστης αρχετε, μηδὲ φόβοις.
Αἴλλας μέγαν ποιεῖτε οὐανὶ αἴλλημον σὺν φρεσὶ θυμῷρι,

μηδὲ φιλοψύχετε, αὐθιστοις μαρνάμενοι:
τὸς δὲ παλαιοτέρης, οὐανὶ πάντες γέννατος ἐλαφρά,

μὴ οὐαταλέποντες φύγετε τὸς γοργοῦ.
Αὐχρόν γαρ οὐαλόν τότο μετὰ προμάχοισι πεσόντας

οὐανιδαι πρόδε τένων αὖθιστα παλαιότεροι,
αἴλλοις δὲ τούτοις ἔχοντας οὐανίην, πολιόν τε γενέσιον,

θυμῷρι αἴποτε πάντες οὐανιμενοι σὺν ζενίη,

Cruenta charis manibus pudenda tegens,

Quæ oculis intueri & turpe & indignum est,

^{+ Forte pa-} Et denudata corpora: t̄ iuuenes autem prorsus decet,
^{renthesi in-} *Vt pubertatis flos sit eis pulcher **:
^{cludenda} Viris quidem mortalibus, & mulieribus uisu amabilis
^{funct *} Est, uiuus adhuc, strenuus aut, si in prima acie cecide
 Sed progressus ad pugnā q̄ spīā māeat utroq; pede crit.
 Terre infixo, labia dentibus pr̄mordens.

FINIS CARMINUM

Tyrtæi.

EX NAVMACHII SCRIP-
TIS SENTENTIAE.

Pvlchrū sanè cſt, corp⁹ castū habere, intactāq; ma-
 Virginē, et puris ſemper cogitationib. de- (nere
 Nec onus circa laboriosa ilia gestantem, lectari:
 Neq; dolores trementem ſpiriosos Lucinæ:
 Sed permanere quaſi reginam imbecillium mulierum;
 Oculum animæ ſplendidum ad eam uitam erigendo,
 In qua glorioſe ueræq; ſunt nuptiæ, ubi commixta
 Diuinis uerbis lumine plenaſ meditationes parit.
 Quōd ſi te alicnæ uitæ deſiderium capit,
 De iſta quoq; preſciēs dicam, quō te oporteat cōſicere
 Nauigationem, ut aiunt, ſecundam animo lēto.

Hic tibi ſit maritus, quem parentes decreuerint:
 Et ſi fuerit prudens, felicissima eſ: ſi aliter

Virum

αἰματόσυντοις φίλοις σὺ χρεῖαι ἔχοντα,
αὐχράτα γέ σφιθαλμοῖς οἵας νεμεσητὸρίδει,
καὶ χρόα γυμνωθεῖται. νέοισι δὲ πάντες ἐπέσομεν,
ὅφε αἴρατης οἵβης αὐγλαδού αὐθος ἔχει.
αὐθράσι μὲν θυτοῖσιν ιδεῖν, δρατέσσι δὲ γυναιξὶ¹
ζωὸς ἐών, λεκλός δὲ σὺ προμάχοισι πεσὼμεν.
αὐλάκτις σὺ δικιβάς μεντέτω ποσὶν αὔμφοτέροισι²
πηγειχθεῖς ἐπὶ γῆς, χεῖλος οὐδέσσι δικιώμεν.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ

Τυρταῖος.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΑΤΜΑ-
ΧΙΩΝ, γυναικῶν.

KΑλὸν μὲν, λέμας ἀγνὸν ἔχειν, αὐθιτά τε μέμνημ
παρθενικὸν, καθαροῖσι τέ αἱς μελεδίμικοι χαλ-
μάτε βαρυτήτωρ λαγύσων πέρι φόρτου αὐγχοσαν, φρεμ-
μάτε πόνον τρομέσσαν αὐγάστονον εἰλειθύης.
αὖτε οὐδὲν βασιλείαν αὐθαιρῶμεν θηλυτοράων,
ψυχῆς ὅμιλα φαενὸν ὑπόρι βιότοιο χένσαν,
εὐθα γέμοι λειδνοὶ οἵας ἀλυθέες, σύνθη μιγεῖται
θεσπεῖοις ἐπέσοις νούματα φάει τίτσει.
εἰ δέ σε οἵας ξυνοῖο πόθος βιότοιο λιχανά,
καὶ τῦτο προδιαίτης δρέω, πῶς χρή σε περῆσσαι
τὸν πλῆρην, τὸν φασιν, τὸν μετατρόπον σύφρονι θυμῷ.
ἔσω σοὶ πόσις ὁτος, δημονίη οὐδέν οἴγμωσι τοιῆς.
καὶ μὲν ἐκ πινυτὸς, σὺ μακαρτάτης εἰ δέ λιγον ἄλλως

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Ex eodem.

*Ipsæ suo regno ditioneque continet omnes,
Nec gerit imperium tantum ex mortalibus ullus.*

Eiusdem Solonis.

Omnibus atque uiris mens est obscura deorum.

Eiusdem.

*Legibus his oro primum rex Iuppiter adficit:
Fortunamque ferat felix, nomenque secundet.*

Apollo ad Solonem.

*Puppe gubernator media stans dirige cursus:
Subsidio multi uenient, ne differ, Athenis.*

Eiusdem Solonis.

*Grataque sunt Veneris nobis, et dulcia Bacchi,
Quaque uiris Musæ munera leta ferunt.*

Eiusdem.

Dum proptero ad senium, discere multa libet.

Finis Carminum Solonis.

E' TYR TAE O, C L A V D. M O N-

sello interprete.

Non ego uel cursus, uel claræ nomine lucte,
C' mmemorare uirum nec celebrare uellem;
Nec si corporeis Cyclopas uiribus æquet,
Et celerem currens ante uolet boream:
Nec si Tithono fuerit formosior ipso,
Sitque Mida longè ditionis, aut Cinyras:
Nec si uel Pelope audaci mage regius esset,
Linguaque Adrasteo plena lepore fluat;

Neq

Nec si laus omnis foret huic, nisi bellica uirtus;
 In bello quoniam strenuus esse nequit,
 Si non sustineat cædem spectare cruentam,
 Conserat et denso primus in hoste manum.
 Illa quidem uirtus, atq; optima præmia ferri
 A iuuene ingenti nec sine laude solent.
 Spes et fida salus populi est totius et urbis,
 Qui primos inter continua arma gerit:
 Nec fugere omnino didicit, nec uertere terga,
 Audaci est animo: cuncta pericla subit.
 Hortaturq; moris socium, et discrimina ferre,
 Ille uir in bello strenuus unus erit.
 Iamq; hostile premens magna ui contudit agmen,
 Rexit et arbitrio nobile Martis opus:
 Ac tandem occubuit confossum in ordine primo,
 Nobilitans patriam, nobilitansq; patrem,
 Postquam ictus crebros dissecto umbone recepit,
 Vndiq; uulneribus saucia membra gerens.
 Illum omnes pariter deflent iuuenesq; senesq;
 Et summa exequias urbs pietate facit.
 Multus bonos tumulo, natisq; rependitur eius,
 Et soboli illorum, que genus inde trahet.
 Non decus illius, celebris nec fama peribit:
 Immortalis enim est, sit licet in tumulo,
 Quisquis in arma ruens, nec seuo à Marte recedens,
 Pro patria et natis fortiter occiderit:
 Si uero in columnis mortem uitarit acerbam,

Rettuleritq;

Rettuleritq; sua parta trophæa manu,
Illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;
Et bona percipiens plurima latus obit:
Affectus senio toti gratissimus urbi est,
Proflsus et hunc ipsum lædere quisq; cauet.
Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
Nullus et equalis se equiparare uelit.
Ergo aliquis tante uirtutis tangere culmen
Conetur, toto pectori bella petens.

Eiusdem uel Callini.

O iuuenes, quid uult sibi tanta ignavia? ubinam
Sunt animi num de finitimis rubor est
Segnitiem ob uestram secura pace potiri
Creditis at bello patria tota tremit.
Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
Pro patria pulchrum est, natisq; et coniuge chara
Pugnare, et ualida bella clere manu.
Mors aderit, cum fata uolent. iam quis mihi recta
Prodeat in pugnam, cum citò coepit a fuit,
Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
Effugere haud ulli mortem conceditur, et si
A superis ortum duceret ipse suum.
Sepe quis à bello, telisq; reuersus, et hoste,
Repperit in proprijs edibus exitium:
Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

Illum

Illum autem deflet cum iuniore senex:
 Quippe sūl desiderium post fata relinquit
 Fortis, at in uita est semideo similis.
 Conspicitur siquidem ueluti fortissima turris:
 Nam quæ multi agerent, omnia solus agit.

Eiusdem.

Alcidæ sed enim genus insuperabile, fortis
 Est animo: nondum flexa lous facies.
 Vos ne turba uirum, densus ne terreat hostis:
 Omnis in aduersos obuia tela gerat.
 Inuisamq; adçò statuens abrumpere uitam,
 Præcipiti cursu malit obire semel.
 Nostis enim quām sint horrentia prælia Martis,
 Nostis et armigeræ quanta sit ira deæ.
 Terga cecidistis partim, partimq; fugati
 Estis, et experti scitis utrumq; fatis:
 Qui perstant simul, et primi certamina tentant,
 Audentes animo cominus arma sequi,
 Per pauci moriuntur, et à tergo agmina seruant:
 Ast hominis timidi gloria tota perit.
 Vix mala quis uerbis perstringere singula posuit,
 Quæ uir, qui in bello turpia gesit, habet:
 Nempe ingens ignominia est, fugitare parantis
 Lethali gladio térga secare uiri:
 Turpe et puluera stratum tellure cadauer,
 Dorsa gerens crebris saucia uulneribus.
 Progrediens aliquis mancat pede firmus utroq;

In terra stricto dente labella premens:
 Et latum obijciens clypeum protendat ad ictus,
 Qui femora atq; humeros, pectus et omne tegat;
 Atq; manu dextra robustam torqueat hastam,
 Et summo pendens uertice crista tremat.
 Fortiter arma mouens, bellandi exerceat artem:
 Nec procul à telis perstet habens clypeum.
 Congrediens aliquis gladium uibrando, uel hastam,
 In pugnam, socium cominus accipiat.
 Cum pedibusq; pedes, cum scutis scuta coaptans,
 Cum crista cristam, cum galea galeam:
 Et pectus iungens cum pectore, pugnet in hostem,
 Siue tenens hastam, siue tenens gladium.
 At uos, qui leuibus nudi trepidatis in armis,
 Grandia præualida mittite saxa manu:
 Atq; hostes contrateretes torqueat sagittas:
 Nec quis ab armatis ausit abesse uiris.
 Eiusdem.
 Gloria magna uiri est, qui primas ante phalangas
 Occubuit, patrie nomine bella gerens.
 At miserum est, aliquis patria cum pulsus et agris,
 Mendicans uictum querit ubiq; suum,
 Et chara cum matre, sene et genitore uagatur,
 Vxorem iuuensem et pignora parua trahens.
 Namq; odiosus erit, quamcunq; migrarit in urbem,
 Ut qui pauperiem pergraue gestet onus.
 Et genus infamat, et forma turpat honores:

Denich

Deniq; & anxietas & dolor omnis adest.

Atq; uiri tandem per tot discrimina tracti

Quis pudor? aut quæ animum tangere cura potest?

His nos pro patria, & natis moriamur in armis,

Nec uitam metuat perdere quisq; suam.

O iuuenes propè conserti Mauortis obite

Prælia, nec turpi uertite terga metu:

Audaces quim eſt animis, & pectore forti,

Inter pugnandum nec fit obire graue.

At queis iam nec membra uigent, & quassa pedum uis:

In bello pudeat deseruisse senes.

Infame hoc & turpe nimis, iuuenum ante cateruas,

In primis senior si cadat agminibus:

Canos iamq; gerens barbæ, capitisq; capillos,

Exhalans animam pulucream per humum:

Atq; tenens manibus respersa cruento pudenda,

Cernenda iratis non nisi luminibus:

Omnia persimilis iuueni, conamine magno

Vt pubertatis flos sibi detur, agit.

Ille oculis hominum gratus, dum uiuit, habetur:

Strenuus at primis cæsus in agminibus.

Progredivs aliquis maneat pede firmus utroq;

In terra, stricto dente labella premens.

E' N A V M A C H I O, S I M. V A L-

lamberto interprete.

Expertem ueneris satius mansisse, pudore
Indomito, & puris meditari gaudia curis:

Atque

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Eiusdem.

*Homo cum sis, nihil assere stabile:
Nec ubi uideris hominem, certa
Spacia etatis promitte. etenim
Muscae uolucris res in morem
Inconstantia rotat humanas.*

Eiusdem.

Nec ullus expers criminis, nec mortis est.

Eiusdem.

Vt arma fugias, fata non fugies tamen.

Eiusdem.

*De luce cassis cor memoriam non supra
Vnum tenebit, si cor habeamus, diem.*

F I N I S.

BASILEAE EX OFFICINA
OPORINIANA, ANNO SALV.
bis humanae M. D. LXXII.

Mense Januarie.

Θεοί:
ενδοστιαὶ κακῶς εἰσὶ οἱ.